

ARASINAV ÖNCESİ GÜMÜŞ NOT

TÜRK VERGİ SİSTEMİ

GELİR VERGİSİNE KONU GELİRİN ÖZELLİKLERİ:

- Gelir "**gerçek kişi**" tarafından elde edilmelidir.
- Gelir "bir takvim yılı içinde" elde edilmiş olmalıdır. Her takvim yılı bir vergileme dönemi oluşturmaktadır.
- Gelir "elde edilmiş" olmalıdır.
- Gelir "kazanç ve iratlar"dan oluşur.
- GVK'nin vergilendirilmesini öngördüğü gelir, kazanç ve iratların "safi tutarı" dır.
- GVK'nin 2.maddesinde yer alan bir hükme göre; vergi, gelirin "gerçek tutar"ı üzerinden alınacaktır.

TAHSİL İLKESİ, gelirin hukuken ve fiilen elde edenin kullanımına geçmesi anlamına gelir. **Ücretler, gayrimenkul-menkul sermaye iratları, serbest meslek kazançları ve diğer kazanç ve iratlarda tahsil esası kabul edilmiştir.**

TAHAKKUK İLKESİNDE ise, gelirin hukuken elde edenin tasarrufuna geçmesi yeterli görülmüştür. Ticari ve zirai kazançlarda tahakkuk esası kabul edilmiştir.

İkametgâh ölçütüne göre, Türkiye'de yerleşmiş olanlar tam mükelleflerdir.

ZİRAİ FAALİYET; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme yollarıyla bitki, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin üretilmesini, avlanmasını, taşınmasını, satılmasını vb. ifade eder.

Zirai işletmenin boyutları, sınai bir müessese önem ve genişliğinde olursa **zirai kazanç değil; ticari kazanç söz konusu olur.**

Diğer Ücretliler:

- Kazançları basit usulde tespit edilen ticaret erbabı yanında çalışanlar,
- Özel hizmetlerde çalışan şoförler,
- Özel inşaat işçileri,
- Gayrimenkul sermaye iradı sahibi yanında çalışanlar.

Bir işverene bağlı olmaksızın çalışan kişilerin elde kazançlar serbest meslek kazançlarıdır.

Bu kişiler gelir vergisi mükellefi olurlar.

Gayrimenkul kiralari üzerinden yapılacak stopajın oranı, %20'dir.

Mutlak Anlamda Beyanname Verilmesi Gerekli Gelirler:

- Tacirler, çiftçiler ve serbest meslek erbabı ticari, zirai ve serbest meslek faaliyetlerinden kazanç elde etmeler bile yıllık beyanname vermek zorundadırlar.
- Vergisi stopaj yoluyla alınmamış ücret gelirleri,
- Tutarı toplamı GVK m. 86/d'de yazılı tutarı aşan, istisnaya konu olmamış ve üzerinden stopaj yapılmamış menkul, gayrimenkul sermaye iratları,
- Kazanç ve iratların istisna haddini aşan kısımları (Bu durumda sadece istisna haddini aşan kısım beyan edilecektir).

Eğer mükellefin iş yeri ve ikametgâhı ayrı vergi daireleri bölgesinde bulunuyorsa, **Maliye Bakanlığının** uygun görmesi kaydıyla, beyanname iş yerinin bulunduğu yer vergi dairesine verilebilir.

ARASINAV ÖNCESİ GÜMÜŞ NOT

TÜRK VERGİ SİSTEMİ

Mükellefin birden fazla şubesi olan bir işyeri varsa ikametgahının bulunduğu yerin vergi dairesine beyanname vermelidir.

Yıllık beyanname veren mükellefler için vergilendirme dönemi, geçmiş takvim yılıdır. Yani, bu mükellefler vergilerini gelirin elde edildiği yılı izleyen yılda ödemektedirler.

Son düzenlemeye göre beyannameler:

- Gelirin sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançlardan ibaret olması durumunda, izleyen yılın şubat ayının 25. günü akşamına kadar,
- Diğer hallerde ise ertesi takvim yılının Mart ayının 25. günü akşamına kadar verilir.

Dar mükellefler ticari kazanç veya vergisi kaynakta kesilmiş gayrimenkul sermaye iradı geliri elde ettiklerinde YILLIK beyanname vermek ZORUNDADIRLAR.

GEÇİCİ VERGİNİN ORANI VE BEYAN DÖNEMLERİ: Ödenecek geçici verginin oranı, içinde bulunulan yılda bildirilen üç aylık kazançlar üzerinden **%15'dir.**

Hesaplanan geçici vergi, üç aylık dönemi izleyen **ikinci ayın 14. günü** akşamına kadar bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve **on yedinci (17) günün akşamına kadar ödenir** (Bu süreler **14 Mayıs-ilk ödeme Mayıs'ta-**, 14 Ağustos, 14 Kasım ve 14 Şubat tarihlerine tekabül etmektedir).

Gayrimaddi mal ve hakların kiralanmasından elde edilen iratlar gayrimenkul sermaye iradıdır.

Bu mal ve haklar:

Gayrimaddi mallar:

- Arazi, bina, maden suları, madenler,
- Motorlu nakil vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat, gemi ve gemi payları.

Gayrimaddi haklar:

- Arama, işletme ve imtiyaz hakları ve ruhsatları,
- Marka, ticaret unvanı, desen, model, televizyon filmi, ses ve görüntü bantları,
- Telif hakları, ihtira beratı (buluş, icat belgesi).

SERBEST MESLEK KAZANÇLARINA ÖRNEKLER:

- Avukat, doktor, mali danışman, muhasebeci, mühendis, veteriner, çevirmenlerin kazançlarını,**
- Yazar, şair, bilgisayar programcısı, heykeltıraş, ressam gibi kişilerin telif kazançlarını,**
- Gümrük komisyoncuları, noterlerin kazançlarını, konser veren müzik sanatçılarının kazançlarını, ebe, sünnetçi, sağlık memuru, arzuhalci, rehber gibi meslekleri icra edenlerin kazançlarını verebiliriz.**